

Literaire thriller

KINDERSPEL

MARIANNE EN THEO
HOOGSTRAATEN

DE CRIME COMPAGNIE

DE CRIME COMPAGNIE

MARIANNE EN THEO HOOGSTRAATEN

Kinderspel

© 2012 De Crime Compagnie en Marianne en Theo Hoogstraaten
Omslagontwerp Cunera Joosten
Verzorging ePub Michiel Niesen, ZetProducties, Haarlem
Foto omslag © dejanristovski

ISBN 9789461090676
NUR 332

Meer informatie over De Crime Compagnie op www.crimecompagnie.nl

Een vooroordeel is moeilijker te splitsen dan een atoom
Albert Einstein

*Het was niet jij die het idee tot je nam, maar het idee dat jou tot zich
nam*
Fjodor Dostojevski

Proloog

Vanuit de spiegel wordt hij aangestaard door een man van rond de veertig, met een snor, een moderne bril op en zijn schouderlange haar in een staartje gebonden. Leden van de 'staartjesclub' zullen zich binnenkort op extra aandacht van de politie mogen verheugen, bedenkt hij grijnzend.

Wat trekt de gemiddelde toerist die op zonzvakantie gaat aan? Luchtige kleren in elk geval, een overhemd met korte mouwen, een lichte broek en een jasje voor als het weer bij terugkomst tegenvalt. Zonder zich te haasten verkleedt hij zich een paar keer en bekijkt het resultaat in de spiegel. Intussen loopt hij alles nog eens na. Deze actie moet met militaire nauwkeurigheid worden voorbereid en uitgevoerd, zoals je met een gamevariant een precisiebombardement in de moderne joystickoorlog kunt oefenen.

Als hij zijn keuze heeft gemaakt stopt hij kleren en vermomming in een roltrrolley. Drie jaar geleden, toen hij nog serieuze vakantieplannen had, heeft hij een set van drie koffers aangeschaft. De middelste staat klaar in zijn schuur, de grootste bewaart hij nog even.

Terwijl hij naar zijn auto loopt betrapt hij zich erop dat hij loopt te neuriën. Hij heeft er zin in. Wrede terreur en chaos zijn de enige middelen die resteren om zijn geestelijk versufte medemensen uit hun lethargie te wekken. Shocktherapie die hun huiskamers in zal komen op strak ingelijste flatscreens en plasmaschermen. Hij zal worden beloond met mega-kijkcijfers, de droom van elke activist.

Na een uur rijden slaat hij af van de provinciale weg naar het landweggetje waar zijn schuur staat. Een boer stalde er vroeger tractors in. Die man is van de ene op de andere dag met zijn bedrijf gestopt en vertrokken. Moordende concurrentie, verstikkende regelgeving vanuit Brussel, stopgezette subsidies, dat soort zaken.

De boerderij staat nu te koop, wachtend op een rijke westerling die hem verbouwt tot woonboerderij.

Hij laat zijn auto voor de schuur staan, steekt de sleutel in het zware hangslot, draait hem om en gaat naar binnen om zich te vermommen. Voordat hij even later een koffer in de achterbak van zijn auto legt, speurt hij de landweg aan weerszijden af. Niemand te zien.

Ontspannen rijdt hij terug naar de snelweg richting Almere en zet de radio aan. In een actualiteitenprogramma wordt breed uitgemeten dat bijna de helft van de aanhang van de Partij voor de Vrijheid, de rechtse volkspartij die zijn sympathie heeft, laagopgeleid is en dat het opleidingsniveau van de Kamerleden onder het kamergemiddelde ligt. Hij vloekt binnensmonds wanneer hij op zijn rem moet gaan staan voor een vrachtwagen die vlak voor hem de linkerbaan op rijdt en tergend langzaam een andere vrachtwagen gaat inhalen. Een Pool, ziet hij aan het nummerbord. Waarom wijst het radioprogramma niet op de misstanden in het vrachtverkeer? Er zijn steeds meer Poolse en Roemeense chauffeurs op de weg, slecht opgeleid, bereid om voor een hongerloontje te rijden. Ze veroorzaken bovengemiddeld veel ongelukken op de snelwegen en zijn een plaag voor hun Nederlandse collega's.

Hij volgt de A1 een stukje en slaat dan af naar de A9, richting Schiphol. Daar volgt hij de borden P2, rijdt de oprit voor kort parkeren in en gaat op zoek naar een plek dicht bij de uitgang. Wanneer hij die heeft gevonden, haalt hij de koffer uit de achterbak, stopt de parkeerkaart in zijn portefeuille, loopt naar de lift en drukt op de knop voor de verdieping naar de vertrekhal.

Het is druk in de lange gang met loopbanden. De herfstvakantie is net begonnen en de mensdichtheid is groot. Dat wordt bevestigd door de lange rij voor de KLM-balie. Even blijft hij nadenkend staan. Hij had ingezet op een rij in de vertrekhal van de charters, maar deze is meer dan geschikt. Vooral omdat hij hiervandaan snel terug is bij zijn auto.

‘Heeft u een KLM-vlucht, meneer?’ vraagt een aantrekkelijke vrouw in blauw uniform die hem naar de balie ziet kijken.

Hij knikt.

‘En hebt u al een instapkaart?’

Omdat hij wat onnozel kijkt, volgt haar uitleg: ‘Uitgeprint van internet.’

‘Die heb ik niet.’

‘Dan moet u daar aansluiten.’

De langste rij; beter kan niet. Zonder zich te haasten loopt hij ernaartoe en sluit aan. Hij voelt wat opwinding, maar zenuwachtig of bang is hij niet. Het zou lastig zijn als hij straks met zweterige vingers aan het cijferslot moest draaien, al zou wat zweet op zijn voorhoofd de act die hij heeft bedacht wel weer kunnen ondersteunen.

Hij heeft alles meerdere keren uitgeprobeerd. Zodra hij het cijferslot van zijn koffer van de nul af draait, gaat er een uurwerk lopen dat is gekoppeld aan een ontsteking. Na vijf minuten ontploft de boel. Hoe hevig de explosie zal zijn heeft hij niet kunnen uitproberen, maar in elk geval vernietigend genoeg om te weten dat hij ver uit de buurt moet zijn.

Nieuwsgierig bestudeert hij de gezichten van de mensen om hem heen. Het kost enige moeite om ze rustig aan te kijken, zonder emoties. Dat moet hij nog leren. Wrede terreuracties en het schokeffect dat ze teweegbrengen zijn nu eenmaal noodzakelijk om Europa te redden uit de klauwen van multiculturalisten en moslims.

De man en vrouw direct achter hem, dikke vijftigers schat hij, lijken hem niet geschikt voor zijn plan. Ze zullen sneller achterdocht koesteren dan het gezinnetje voor hem in de rij. De twee kinderen zijn rond de tien jaar, een jongen en een meisje, een tweeling misschien. De jongen doodt de tijd met een computerspelletje, het meisje kijkt verveeld om zich heen. Hij glimlacht naar haar, gaat wat moeilijk van zijn ene op zijn andere been staan en weer terug. Het kind glimlacht zowaar terug.

De rij achter hem is flink gegroeid. Vanaf hier duurt het nog minstens tien minuten voordat hij bij de incheckautomaten is. Opnieuw wiebelt hij van zijn ene op zijn andere been en zucht een keer diep. De moeder van de kinderen kijkt hem nieuwsgierig aan.

Hij glimlacht. 'Duurt lang, hè?' zegt hij.

De vrouw knikt. 'Dat heb je tijdens het hoogseizoen. We hebben hier weleens een uur gestaan.'

'En dan komt straks de veiligheidscontrole nog,' vult de vader aan.

'Waar gaat de reis naartoe?' vraagt hij belangstellend terwijl hij nadrukkelijk blijft wiebelen.

'Barcelona, vandaar naar een appartement aan zee met een huurauto.'

'Dan zitten we misschien in hetzelfde vliegtuig.'

'Welke vlucht heeft u?'

Fout! Dat was te enthousiast. Hij heeft geen idee van vluchtnummers of tijden.

'Het nummer weet ik niet zo uit mijn hoofd, maar ik vlieg om halfvijf, als alles meezit althans,' bedenkt hij snel.

'Dat is de vlucht voor die van ons,' weet de man. Hij kijkt op zijn horloge. 'Dat wordt krap, zeker met de veiligheidscontrole.'

'Wij hebben het ook weleens op het nippertje gehaald, hè mam,' zegt het meisje. 'Toen moesten we heel snel doorlopen naar het vliegtuig en daar konden we meteen naar binnen.'

Hij zet een been voor het ander en kijkt ongemakkelijk om zich heen. 'Als ik wat meer tijd had ging ik nog even naar de wc,' zegt hij. 'Maar als ik nu wegloop en weer achteraan moet aansluiten, red ik het zeker niet, als ik u zo hoor.' Hij kijkt er ongelukkig bij. 'Had ik maar niet zo veel koffie moeten drinken.'

'Verderop zijn de toiletten.' De vrouw wijst op een bord met een pijl naar beneden. 'Loop maar even snel heen en weer, dan letten wij op uw koffer,' stelt ze voor.

Wat een geluk, hij heeft het niet eens hoeven vragen. Aardige mensen, jammer dat ze op het verkeerde moment op de verkeerde

plek waren. Aan de andere kant is het een typisch voorbeeld van mensen die worden afgestraft voor hun naïviteit, een van de ziektes van deze tijd waartegen hij ten strijde trekt.

‘Vindt u het geen probleem?’ Hij kijkt opgelucht. ‘Anders hou ik het gewoon op, hoor.’

‘Zal ik de koffer van die meneer rollen, mam?’ stelt het meisje voor.

‘Dat is goed, schat.’

Hij heeft zijn hand bij het handvat van de koffer en prutst onopvallend aan het cijferslot. Daarna rolt hij de koffer naar het meisje toe. ‘Zul je er goed voor zorgen?’ vraagt hij met een knipoog. Na een blik op zijn horloge duikt hij onder het lint door en loopt snel in de richting die de pijl aangeeft. Het zit hem meer dan mee. Hij moet de trap af naar een lagere etage. Wel jammer dat hij daardoor zelf niets meer van de chaos kan zien.

Voor hij achter een toiletdeur verdwijnt vergewist hij zich ervan dat niemand hem naar binnen heeft zien gaan. Hij zet zijn bril af, haalt er een met een donker montuur uit zijn borstzak en zet die op. Daarna trekt hij de pruik van zijn hoofd en vervangt hem op de tast door een haarstukje. Hij rukt de snor van zijn bovenlip, trekt het bovenste van de twee overhemden uit, stroopt de lichte, dunne broek af die hij over zijn spijkerbroek had aangetrokken en stopt alles in de plastic tas die hij klein opgevouwen in een achterzak heeft meegenomen. Pas als hij stemmen hoort komt hij naar buiten. Bij de urinoirs staan twee mannen al pissend met elkaar te kletsen. Voor de spiegel herschikt hij snel het haarstukje en loopt dan de toiletruimte uit.

Zonder zich te haasten loopt hij langs de winkels en door de stationshal naar de gang richting parkeergarage. Precies vijf minuten geleden heeft hij het cijferslot verdraaid, ziet hij op zijn horloge. Onwillekeurig vertraagt hij zijn pas en luistert. Hij is helaas al te ver om er nog iets van te kunnen meekrijgen. Als hij een beetje doorloopt kan hij het nieuws van drie uur op de autoradio horen. Niets wijst erop dat er ergens op de luchthaven

een bom is ontploft. Het zal toch niet zijn misgegaan, vraagt hij zich enigszins ongerust af. Vrijwel onmogelijk. Daarvoor heeft hij alles te nauwkeurig getest.

Zodra hij in zijn auto zit, zet hij de radio aan. Hoelang duurt het voordat nieuws over een aanslag de redacties bereikt? In elk geval meer dan vijf minuten. De koffer moet een paar minuten geleden zijn geëxplodeerd.

Op het moment dat hij de garage uit rijdt, merkt hij voor het eerst dat er iets aan de hand is. Het geloei van politiesirenes vult de lucht, of zijn het ziekenwagens? Hij kent het verschil niet zo goed. Met grote snelheid rijden brandweerwagens voorbij.

Even later is hij op de snelweg richting huis. De radio staat continu aan. Geen ingelaste nieuwsuitzending, tot zijn teleurstelling. Pas in het nieuws van halfvier wordt melding gemaakt van een bomaanslag op Schiphol. Details zijn nog niet bekend. Die volgen druppelsgewijs tijdens de rit naar huis, in de alsnog ingelaste nieuwsuitzendingen. Er zijn twee doden en drie zwaargewonden gevallen en tientallen lichtgewonden.

Twee doden, drie zwaargewonden. Even denkt hij aan het meisje dat zijn koffer wilde voortduwen. Toch emotie. Dat mag niet en dat kan niet. De samenleving moet eraan wennen dat er slachtoffers vallen bij acties, hijzelf ook.

Hoelang zal het de autoriteiten lukken om te verzwijgen dat tussen de brokstukken uit de koffer resten van een Koran zijn gevonden? Hoelang zullen politiek correcte mediabazen dat daarna uit het nieuws kunnen houden? Al-Qaida-achtige aanslag op Schiphol. Waarschijnlijk komt *De Telegraaf* als eerste met zo'n kop. Vervolgens barst de discussie los, met de PVV in de hoofdrol. Voorlopig kan hij rustig onderuitzakken.

‘Wilt u uw mond alstublieft iets verder opendoen en uw hoofd een beetje naar links draaien?’

De man in de stoel doet wat Sylvia hem vraagt. Zijn ogen vangen kort die van haar. Ze kent die blik. Hij zou het liefst opspringen en weglopen. Zijn handen liggen op zijn buik, de vingers krampachtig verstrengeld, zijn ademhaling gaat snel.

Sylvia glimlacht geruststellend en buigt zich over hem heen. De punt van haar sonde glijdt over het glazuur en blijft plakken aan een plek met cariës. Ze duwt er zachtjes op. Het rechterbeen van de man schokt omhoog. Op zijn voorhoofd verschijnen zweetdruppels.

‘Sorry. Was het zo pijnlijk?’ vraagt ze bezorgd. De ene patiënt voelt sneller pijn dan de andere, maar dit leek haar overdreven. Een heftige reactie duidt meestal op angst voor pijn die kan komen, bedoelt als een signaal voor haar om extra voorzichtig te zijn. Een enkele keer verwijst ze een patiënt met extreme pijnangst en dito reacties door naar de angststandarts, een collega met een ellenlange wachtlijst.

‘Nogal,’ mompelt hij.

‘Mag ik nog even kijken? Uw mond iets wijder open graag. Ik doe voorzichtig, maar het kan gevoelig zijn.’

Ook op zijn neus en bovenlip zijn zweetdruppeltjes verschenen. Met de punt van de haak drukt ze voorzichtig op de plek, zoekend naar weerstand.

‘A...h.’ De kreun komt diep uit zijn lijf. En dan moet ze nog gaan boren! Dit wordt sowieso een lastige klus, als ze die tenminste gaat doen. Ze wisselt snel een blik met Dionne, haar assistente, die als ze even niet nodig is achter de computer schuift om gegevens van patiënten in te voeren.

De man in de stoel lijkt Sylvia’s aarzeling aan te voelen. ‘Toch geen zenuwbehandeling, hoop ik?’ klinkt het benauwd.

‘Misschien. De cariës zit nogal diep, een grensgeval.’

‘Pijnlijk dus?’

‘Ik ga u verdoven. Maakt u zich daarover alstublieft niet zenuwachtig. Voor de zekerheid wil ik eerst een foto maken.’

‘Een foto? Hoezo?’ Hij ziet kans zich enigszins op te richten.

‘Een deel van het gat zit onder uw tandvlees. Ik wil niet te diep wroeten zonder dat u verdoofd bent.’

Hij accepteert haar verklaring. De ware reden voor de foto is dat het gat op de rand van een kroon zit. Alleen een foto kan de werkelijke schade aantonen. Als het tegenzit moet ze door de kroon heen boren of er ten minste een deel van wegslijpen; met het risico dat er barstjes in ontstaan. Vervolgens komt het probleem van de hechting van het composiet. Dat is gemaakt om aan glazuur te hechten, niet aan porselein. De kans bestaat dat er op termijn een lek op de voeg ontstaat, met een nieuw gaatje als resultaat.

‘Moet u onder mijn tandvlees boren?’ Hij is rechtop gaan zitten. Zijn gezicht ziet wasbleek, zijn donkere ogen staren haar bang aan.

‘Ik zal u verdoven,’ herhaalt ze. ‘U voelt er niets van, dat verzeker ik u.’

Hij schudt zijn hoofd. ‘Dat zal niet gaan. Ik kan niet tegen dat verdovingsspul, daar reageer ik allergisch op.’

Ze onderdrukt een zucht. Charlène moet om uiterlijk halfzes worden opgehaald uit de naschoolse opvang, tien minuten rijden van hier. Binnen een halfuur moet deze behandeling klaar zijn. Dat is krap en op korte termijn een nieuwe afspraak maken wordt lastig. Komende week zit ze vol, met nauwelijks ruimte voor patiënten met acute pijnklachten.

‘Uw vorige tandarts heeft daar dus ervaring mee. Als u me zijn naam of telefoonnummer geeft, laat ik mijn assistente hem bellen om te vragen op welke stof u verkeerd reageert. U woont hier zeker nog niet zo lang, hè? Waar komt u vandaan?’

‘Uit Zaanstad. En...eh. Ik ben eerlijk gezegd al een tijdje niet meer naar een tandarts geweest. De laatste keer is me erg slecht bevallen.’

‘Vanwege die allergische reactie.’ Ze veinst begrip. ‘De cariës waar u nu last van hebt, was bij regelmatige controle allang ontdekt. U hebt uzelf daarmee een slechte dienst bewezen. Ik raad u aan om een afspraak te maken om ook de rest van uw gebit te laten controleren.’

‘Kan dat niet meteen?’

‘Nee, het spijt me. U bent er al tussen geschoven omdat u pijnklachten had.’

Hij knikt. ‘En nu?’

‘Mijn assistente gaat een foto van de kies maken en zal naar uw vorige tandarts bellen om te vragen op welke stof u allergisch reageert. Hoelang geleden was u daar voor het laatst? Weet u dat nog?’

‘Een jaar of vijf,’ zegt hij aarzelend.

Ze kijkt Dionne aan, die opkijkt van het scherm. Ze trekt een grimas, die geen uitleg nodig heeft.

‘Ik laat u over aan mijn assistente voor de foto. Over een paar minuten spreek ik u weer.’

Met een bemoedigend lachje loopt Sylvia de behandelkamer uit. Een korte pauze na een vermoeiende middag met naast restauraties en controles een zenuwbehandeling en een extractie van een kies die een kaakontsteking aan het veroorzaken was, een net-op-tijd geval. Toen ze de patiënt – een man van rond de veertig – vertelde dat ze de kies ging trekken, trok hij een gezicht alsof zijn wereld instortte. Ach, het was maar een kleinigheid vergeleken met wat de slachtoffers van de bomaanslag op Schiphol gisteren was aangedaan, hield ze hem voor. Pijn zou hij niet voelen, hoogstens hoorde hij gekraak en daarna zou hij opgelucht naar huis gaan.

Uiteraard had hij de tv-beelden gisteren ook gezien. Totale chaos: ambulancebroeders die gewonden probeerden te helpen, een plas bloed op de gladde vloer, afzetlinten waar mensen gewoon overheen stapten, een vrouw die met een tulband van verband om haar hoofd verdwaasd om zich heen zat te kijken, een man die een

kind troostte dat languit op de grond lag en zo te zien niet kon opstaan.

Na haar opmerking had de patiënt wat beschaamd geknikt en de behandeling verder gelaten ondergaan. Die was erg meegefallen, verklaarde hij achteraf. Het stelde inderdaad niets voor vergeleken met wat er op Schiphol was gebeurd. Er was een gezin compleet ontwricht. Vader en dochtertje gedood, moeder en zoon zwaargewond, alleen maar omdat ze zo aardig waren geweest om even op iemands koffer te passen. Vliegen was toch al geen hobby van haar patiënt, maar met zo'n aanslag kwam de terreur wel erg dichtbij. Wat hem betreft voorlopig geen vliegreis, zei hij toen hij de behandelkamer uitliep.

De ruimte die dienst doet als koffiekamer is leeg. Ze runt deze praktijk samen met een mondhygiëniste, twee assistentes en een baliemedewerkster, maar iedereen is aan het werk. Genoeg koffie gedronken vandaag. Sylvia tapt een glas heet water uit de automaat, hangt er een theezakje in en ploft op een stoel.

Vijf uur, vertelt de wandklok. Toen ze met haar praktijk begon kostte het zo'n tien minuten om een foto uitvergroot op een scherm te krijgen, maar sinds ze is overgestapt op digitaal is die tijd gehalveerd.

Ze kan het zich niet permitteren om Charlène weer te laat op te halen. Een acute ontsteking met hevige pijn; een kind dat door een val haar voortanden heeft gebroken, dat zijn spoedgevallen die worden geaccepteerd als excuus. Als het echter te vaak voorkomt, verspeelt ze het krediet dat ze vanwege haar beroep krijgt.

De deur wordt opengedruwd en het gezicht van Dionne verschijnt. 'Ik heb de foto's voor je op de monitor gezet. Valt zo te zien erg mee.'

Dionne heeft gelijk, ziet Sylvia als ze even later de twee foto's bestudeert. De cariës, op de foto te zien als een wazige vlek, loopt maar een millimeter of drie door onder de kroon, schat ze.

'Dat kun je vanaf de zijkant wegboren,' oppert Dionne.

Sylvia kijkt op haar horloge. Tien over vijf. Dat gaat ze niet redden met Charlène, zeker niet omdat de verdoving problemen gaat geven.

‘Moet je daarvoor per se verdoven?’ vraagt Dionne, die haar gedachten wel vaker raadt.

‘Bij hem wel. Ga jij alsjeblieft naar hem toe en maak een afspraak voor morgenochtend om halfacht. Zeg maar dat ik zojuist een spoedgeval heb gekregen.’

‘Oké.’

Dionne moet dan zelf ook vroeger op de praktijk zijn en dat ze daar weinig zin in heeft, blijkt uit de toon waarop ze het zegt.

‘Sorry. Ik kan Charlène niet weer laten wachten.’ Sylvia propt haar witte jas in de wasmachine in de bijkeuken en wacht tot ze de man naar buiten hoort gaan. In plaats daarvan gaat de deur open en komt Dionne binnen. Ze kijkt geamuseerd.

‘Dit geloof je niet. De vogel is gevlogen.’

Sylvia ziet er de humor niet van in. ‘Heb je gekeken of hij iets heeft gestolen?’

‘Op het eerste gezicht niet. Wat nu?’

‘Ik heb geen zin om erachteraan te gaan. Hebben we gegevens van hem?’

‘Alleen een telefoonnummer.’

‘Dan laat ik hem morgen wel bellen. Kunnen we morgenochtend toch op de normale tijd beginnen, als er tenminste geen spoedgevallen komen.’

De volgende ochtend blijven telefoontjes van patiënten met pijn of andere spoedeisende klachten gelukkig uit. De koffiepauze schiet er dus niet bij in en Sylvia kan haar afspraken in rustig tempo afwerken.

De middag begint iets minder voorspoedig door een complicatie bij de extractie van een verstandskies. Op de foto heeft ze gezien dat hij spreidwortels heeft, maar niet breed genoeg om de patiënt naar de kaakchirurg te verwijzen. Had ze echter vermoed hoe vast de wortels in de kaak zaten verankerd, dan had ze dat wel gedaan. Veel gewrik dus, en als de kies eenmaal losschiet, scheurt het tandvlees veel verder in dan ze wil. Dionne, die speeksel en bloed staat weg te zuigen, trekt wat witjes weg als zij aan het hechten slaat. Een tandarts kan net als iedereen beoordelingsfouten maken. De consequenties zijn echter al snel groot, en de patiënt toont zelden begrip.

Vanwege het extra werk loopt ze flink uit op haar afsprakenschema. Door er stevig de gang in te houden wint ze een beetje tijd terug, maar onvoldoende voor het geval zich nog een spoedpatiënt meldt. Haar laatste afspraak zit echter weer wat tegen. Een jongetje dat doodsbang is en nauwelijks mee wil werken, zet het keer op keer op een blèren. Meevoelend kijkt ze de overbezorgde moeder aan.

‘Dit werkt zo niet, mevrouw. Ik heb toch beloofd dat ik je geen pijn zal doen,’ zegt ze zo lief mogelijk tegen het jochie.

Natuurlijk is een kind van vijf diep onder de indruk van de entourage. Het ligt hulpeloos in een stoel, die ver achterover is gekanteld. Boven hem de lampen en haar gezicht achter haar bril en mondkapje. Zonder de zoemende boor moet dat al angstaanjagend zijn, laat staan als dat gemene ding in zijn mond wordt geduwd en zich met een naar gebrom in zijn kies vreet.

Er biggelen dikke tranen over de wangen van het joch. ‘Heb je gehoord wat de tandarts zegt?’ vraagt de moeder.

Het kind knikt maar wat.

‘Je gelooft me toch wel?’ vraagt Sylvia.

Snikkend kijkt hij haar aan. ‘Een beetje,’ zegt hij dan.

‘De tandarts gaat maar een klein gaatje in je kies boren,’ legt Dionne uit. ‘Omdat daar een rot plekje zit, net zoals soms in een appel. Heb je weleens een appel met een rot plekje gehad?’

Het jongetje knikt. Dit herkent hij.

‘Eet je dat rotte plekje dan op?’

‘Nee. Mama snijdt dat er dan uit.’

‘Precies.’ Dionne glimlacht breed naar hem. ‘Weet je ook waarom?’

‘Het smaakt niet zo lekker.’

‘Met je kies is het net zo. Daarom wil de tandarts dat rotte plekje weghalen.’

‘Mijn kies smaakt toch niet vies,’ bedenkt het jochie meteen.

‘Maar hij gaat wel vies smaken als het plekje niet wordt weggehaald, en hij gaat ook pijn doen.’

‘Echt waar?’

‘Daarom wil de tandarts het nu weghalen voordat je pijn krijgt,’ herhaalt zijn moeder.

Na Dionnes uitleg opent het kind dapper zijn mond en kan Sylvia het gaatje snel uitboren. Dionne maakt tijdens het vullen grapjes met hem en prijst hem uitbundig voor zijn moed.

Als moeder en zoontje, blij met het speeltje dat hij heeft gekregen, vertrokken zijn, roept Sylvia de laatste patiënt binnen en verontschuldigt zich voor het uitlopen.

‘Kinderleed, zo te horen?’ vraagt de man begripvol.

Ze bevestigt het, onderwerpt het gaatje dat ze tijdens een controle heeft ontdekt aan een snelle inspectie en pakt de boor. Een routineklus. Een kwartier later loopt hij opgelucht de behandelkamer uit. Geen spoedgevallen vandaag. Ze kan zich nog een kop thee permitteren voordat ze Charlène gaat ophalen.

Dionne heeft haar jas al aan. 'Ik heb zo een afspraak,' zegt ze. 'Tot morgen.' Ze loopt naar buiten. Pas als ze terugkomt, realiseert Sylvia zich dat ze de bel van de buitendeur niet heeft gehoord. Dionnes gezicht verradt ergernis en verbazing.

'Hij zit in de wachtkamer,' zegt ze plompverloren.

'Je bedoelt... Die man van gisteren?'

Dionne knikt bevestigend en haalt haar schouders op. 'Zonder afspraak hoef je hem toch niet te ontvangen?'

'Wat zei hij?'

'Dat hij moed had gevat en of je alsjeblieft tijd voor hem kon maken,' zegt ze wat onwillig.

Sylvia aarzelt. 'Ik kan hem op zijn minst even te woord staan,' beslist ze dan. 'Haal hem maar.'

Dionne trekt een verongelijkt gezicht. Uit protest houdt ze haar jas aan.

Sylvia gaat achter de computer zitten en zet het schema met afspraken in het scherm. Morgenochtend om halfacht heeft ze al een patiënt en de rest van de dag zit vol. Overmorgen dan? Ook vol, op een afgezegde controleafspraak na, tien minuten dus, te weinig voor die problematische kies.

'Dank u dat u me wilt ontvangen. En mijn verontschuldiging voor gisteren,' zegt de man nadat Dionne hem heeft binnengelaten. Hij loopt naar de behandelstoel. 'Mag ik gaan zitten?'

'Om eerlijk te zijn was ik niet van plan u vandaag nog te behandelen. Ik heb u binnengelaten om te horen waarom u er gisteren zo onverwachts vandoor bent gegaan. Daarna besluit ik of ik een afspraak maak voor een behandeling of dat ik u vraag een andere tandarts te zoeken,' zegt Sylvia.

'Heb je me nog nodig?' vraagt Dionne. 'Ik moet nu echt weg.'

'Als je even wacht kun je meneer meteen uitgeleide doen,' reageert Sylvia geërgerd. Hoe haalt Dionne het in haar hoofd om haar met die man alleen te laten?

'O, sorry,' zegt Dionne bedremmeld. Ze is gelukkig snel van begrip.

‘Ik ben benieuwd naar uw verklaring,’ zegt Sylvia. ‘Ik heb het nogal druk, begrijpt u.’

Hij steekt bezwerend zijn hand op. ‘Ik ook. Daarom heb ik alle begrip voor uw reactie. Ik zal er niet omheen draaien; ik kreeg gisteren een paniekaanval. Dan krijg ik het benauwd en kan ik mijn bewustzijn verliezen. Daarom ben ik onmiddellijk de buitenlucht in gevucht. Nadat ik een rondje had gelopen, ben ik teruggekomen om mijn excuus aan te bieden, maar de praktijk was al gesloten.’

Ze weet niet goed wat ze moet zeggen. Zijn stem klinkt beschaafd, hij formuleert zorgvuldig. Een aantrekkelijke man, beseft ze nu pas. Lang en slank, maatkostuum, geen stropdas, grote donkere ogen, die haar rustig observeren. Een gezicht met hoge jukbeenderen, een rechte neus, een wat smalle bovenlip en een kaaklijn die eerder daadkracht uitdrukt dan vluchtgedrag.

‘Waarom hebt u vandaag niet even opgebeld?’

‘Eén van mijn patiënten eiste alle aandacht op. Door die te geven, heb ik waarschijnlijk een catastrofe voorkomen. Nogmaals, het spijt me enorm.’

Vanuit haar ooghoek ziet ze dat Dionne hem nieuwsgierig staat op te nemen. Sylvia betrapt zich erop dat ze hem zelf ook aanstaart.

‘Eén van uw patiënten?’

‘Als je je bij een tandarts meldt als patiënt, geef je niet meteen je beroep op.’ Hij lacht ontwapenend. ‘Heel breed gezien zijn we collega’s. Ik heb een praktijk als psychotherapeut. Het probleem is helaas dat ik mezelf niet kan behandelen tegen deze fobie en misschien wel wat van de angsten van mijn patiënten overneem.’

‘Angst voor de tandarts is volgens u dus een fobie?’

‘Zeker. Een interessant onderwerp trouwens. We kunnen daar op een ander moment misschien eens over van gedachten wisselen. Nu kom ik echter voor pijn in mijn kies. Om eerlijk te zijn heb ik een kalmeringsmiddel ingenomen, omdat therapie via de spiegel niet hielp.’

Dionne schiet in de lach, Sylvia glimlacht er maar een beetje om. Ook al lijkt hij haar sympathiek, nu wordt hij toch te dwingend. Ik

heb nú iets ingenomen, je moet me dus nú behandelen.

‘Als u echt geen tijd hebt, of als u beslist ergens heen moet,’ – hij kijkt naar Dionne – ‘dan kom ik morgen wel terug en slik ik vannacht een pijnstillertje.’

Sylvia aarzelt. Tien voor vijf geweest, ziet ze. In een kwartier moet de klus te klaren zijn.

‘Gaat u maar zitten,’ zegt ze. ‘Sorry, Dionne. Je zult nog even moeten blijven.’

De man steekt zijn hand naar Sylvia uit voor hij gaat zitten. ‘Reinier Overgouw,’ stelt hij zich voor. ‘Ik stel dit erg op prijs.’

‘Er zit wel een maar aan. Als u verdoofd wilt worden, moet ik echt een andere afspraak maken. We weten namelijk nog niet op welk middel u verkeerd reageert.’

Zijn ogen schieten onrustig van haar weg. ‘Wordt het erg pijnlijk?’

‘Ik verwacht dat het meevalt, maar het kan wel gevoelig zijn. De cariës viel op de foto mee en ik kan er beter bij dan ik aanvankelijk dacht.’

‘Ik heb al een pijnstillertje ingenomen,’ bekent hij dan. ‘Een tranquillizer en een pijnstillertje... wat een neuroot ben ik, hè?’

Terwijl hij plaatsneemt in de stoel verschijnen er zweetdruppeltjes op zijn neus en zijn bovenlip.

Nadat Sylvia handschoenen heeft aangetrokken en een neuskapje opgezet, duwt ze de punt van de haak in de cariës. ‘Hoe gevoelig is dit?’

Zijn been blijft deze keer liggen. ‘Gaat wel.’

‘En dit?’ De punt glijdt onder het tandvlees en ze beweegt hem heen en weer.

‘Valt uit te houden.’

‘Oké, veel erger gaat het niet worden.’ Ze pakt de boor en begint aan de zijkant te boren. Het tandvlees begint te bloeden, maar hij geeft geen kick. Wanneer ze klaar is blaast ze de preparatie droog en brengt met een microborsteltje een druppel cariësdetector aan. Dionne spoelt de roze vloeistof weer weg en zuigt het water uit de

mond. Er zitten nog wat roze stipjes, geïnfecteerde plekjes waar de vloeistof aan is blijven hechten.

‘Ik moet nog een paar plekjes wegboren,’ zegt Sylvia. ‘Maar het is bijna klaar.’

Ze hoeft gelukkig niet vlak boven de zenuw te boren, blijkt uit de volgende controle met cariësdetector en ze hoeft ook niet door de kroon heen. Alleen aan de onderkant boven het gat slijpt ze iets weg. Dat wordt de zwakke plek bij de hechting. In de gaten houden dus; ze neemt althans aan dat hij voor controle voortaan bij haar komt.

De rest van de behandeling gaat op routine: matrixbandje om de kies, primer en bonding aanbrengen, gat met laagjes composiet opvullen, continu opletten dat de preparatie droog blijft, uitharden met uv-lamp.

‘Ga maar, Dionne,’ zegt ze als ze het matrixbandje doorknipt en uit zijn mond haalt. ‘De rest kan ik alleen wel af.’

De vulling moet alleen nog worden afgevlakt en gepolijst. Met de haak punnikt ze wat vulmiddel weg en pakt de boor.

‘Dank je wel.’ Dionne schuift haar stoel naar achteren en staat op. ‘Tot morgen,’ roept ze vanuit de deuropening.

Overgauw ligt ontspannen in de stoel, met zijn ogen dicht. De zweetdruppeltjes zijn verdwenen en hij ademt rustig.

‘Het viel best mee, hè?’ zegt Sylvia.

Hij opent zijn ogen en kijkt haar wazig aan. ‘Niets gevoeld,’ klinkt het li zig. Zijn ogen glijden weer dicht en zijn hoofd zakt een beetje opzij.

‘Hoofd rechthouden alstublieft, en mond open,’ zegt ze geschrokken. ‘U gaat toch niet flauwvallen?’

Zijn ogen knipperen snel, en hij doet zijn mond wagenwijd open. ‘Ik ben een beetje licht in mijn hoofd. Gaat zo wel weer over.’

Ze haalt diep adem en kijkt op haar horloge. Tien over vijf. Hoe krijgt ze hem hier zonder problemen weg?

‘Wat hebt u precies ingenomen?’

‘Twee paracetamol en een tranquillizer. Iets te veel van het goede misschien.’

Sylvia trekt een wenkbrauw op, polijst de vulling, zuigt voor de laatste keer zijn mond leeg en zet de stoel overeind.

‘Tot een volgende keer dan maar. Ik wil over een paar maanden controleren hoe de vulling het houdt. Belt u zelf voor een afspraak?’

Hij knikt, gaat rechtop zitten en wil opstaan. Het volgende moment ligt hij languit op de vloer.

Shit, een vasovagale collaps. In het begin van de behandeling had hij zweetdruppeltjes op zijn neus en zijn voorhoofd en zag hij lijkbleek, signalen dat hij flauw zou kunnen vallen. Nu leek hij zo ontspannen dat ze daar geen rekening meer mee heeft gehouden, anders had ze Dionne niet laten gaan. Ze baalt. Rustig blijven! Ze laat zich op haar knieën zakken en pakt zijn pols. Zijn hartslag is wat traag, maar niet verontrustend, hij ademt rustig. Zijn ogen knipperen wanneer ze tegen zijn wang tikt. Als hij ze opent kijkt ze tegen wegdraaiende witte oogbollen aan. Dan sluit hij ze weer.

Ze komt overeind en pakt de telefoon. Eerst een ambulance bellen, daarna de opvang om te zeggen dat ze een noodsituatie heeft. Nee, toch eerst de opvang. Over een paar minuten staat haar dochttertje al op haar te wachten. Ze legt uit waarom ze niet op tijd kan zijn en regelt dat Charlène een halfuurtje langer kan blijven. Wanneer ze 112 wil intikken, hoort ze Overgaw diep zuchten. Zijn ogen zijn open, ziet ze als ze zich omdraait. Steunend op een elleboog komt hij overeind, gaat zitten en kijkt wat afwezig om zich heen.

‘Hoelang ben ik weggeweest?’ vraagt hij dan.

Ze legt de telefoon neer. ‘Een minuut of zes. Ik wilde net een ambulance bellen.’

‘Liever niet. Ik moet de frisse lucht in, dan gaat het wel weer.’

‘Weet u het zeker? Een cocktail van medicijnen kan raar uitpakken.’

Hij krabbelt op, staat nog wel te wankelen.

‘Ik ben ook een keer flauwgevallen toen er een paar buisjes bloed moesten worden afgenomen. Vaatvernauwing in de hersenen door de stress, tekort aan zuurstof daar en hup, ik ga onderuit.’ Hij lacht gegeneerd. ‘Wat moet u niet van me denken? Een fobische neuroot met uitvalverschijnselen. Sorry, zo ben ik normaal niet, hoor.’

‘U hoeft zich niet te verontschuldigen. Weet u zeker dat het niet nog een keer gebeurt als u buiten bent? Anders bel ik toch liever een ambulance.’

‘Alstublieft niet. Dat geeft alleen maar gedoe. Het gaat al wat beter.’

‘Goed, dan gaan we samen naar buiten.’

Ze opent de deur van de behandelkamer en laat hem voorgaan. Schijnbaar probleemloos loopt hij naar de buitendeur. In de garderobe pakt ze haar jas, tas en autosleutels. Even later staan ze op de parkeerplaats naast de praktijk. Naast haar knalrode Mini staat een zwarte Saab.

Reinier steekt zijn hand naar haar uit. ‘Een korte maar gedenkwaardige ontmoeting,’ zegt hij. ‘Heel erg bedankt.’

‘Is het wel verantwoord dat u nu gaat rijden? Moet u ver?’

‘Ik woon in de Eikenlaan. Daar heb ik ook mijn praktijk.’

Ze is jaloers. ‘Een praktijk aan huis zou voor mij een uitkomst zijn. Alleen heb ik er het geschikte huis niet voor. De Eikenlaan... Dat is niet zo ver hiervandaan, toch?’

Hij knikt. ‘Dat red ik wel.’

‘U ziet nog erg bleek. Ik zet u liever even thuis af. Uw auto kunt u later wel ophalen. Ik voel me verantwoordelijk, begrijpt u?’

‘Daar kan ik me wel iets bij voorstellen. Wanneer een patiënt van mij tijdens een sessie over de rooie gaat, laat ik hem ook niet zomaar gaan.’

‘Stap maar in,’ zegt ze nadat ze met de afstandsbediening de portieren van haar wagentje heeft ontgrendeld. ‘Denk om uw hoofd bij het instappen.’

‘Voor uw gemoedsrust dan. Hoelang hebt u deze praktijk al?’
vraagt hij als ze het parkeerterrein afrijden.

‘Volgende maand zes jaar.’

‘Dan hebben we wat gemeen.’

Ze kijkt hem even aan. Dit is opeens een andere persoon dan de neurotische patiënt van gisteren of de hulpeloze man van tien minuten geleden.

‘U helpt dus al zes jaar mensen van hun fobieën af, maar bent er zelf in blijven hangen. Frustrerend, lijkt me.’

Uit haar ooghoek ziet ze dat hij haar opneemt voor hij reageert en afweegt hoe serieus hij erop in moet gaan.

‘Wat doet u als u kiespijn krijgt?’

‘Krijg ik niet. Ik ben heel secuur met poetsen en onderhouden van mijn gebit. Ik moet er niet aan denken dat een collega zich op mijn gebit stort. Ik weet wat er allemaal mis kan gaan,’ besluit ze grinnikend.

‘Prettig om zoiets te horen uit de mond van je tandarts. Dat had ik echt nodig.’

‘Ik bedoel dat u bij mij juist in goede handen bent.’

‘U wilt me dus nog wel terugzien als patiënt?’

‘Alleen als u belooft dat u vooraf geen dingen slikt waarvan ik de effecten niet kan inschatten. En ik wil weten op welke verdovingsstof u allergisch reageert. Deze straat in, hè? Woont u dáár?’

Reinier Overgaw, leest ze op een chic, koperkleurig bord.
Psychotherapeut.

‘Vindt u het niet vervelend dat iedereen in uw woonomgeving weet dat u een zielenknijper bent?’

‘Zielenknijper? Wat flauw, maar vandaag vergeef ik het u.’ Hij opent het portier en stapt uit. ‘Bedankt, we zien elkaar vast weer snel.’ Voor hij wegloopt steunt hij even met zijn handen op het dak van haar auto. Dan loopt hij wat onvast naar de voordeur.